TERJE JACOBSEN, valevni Sambandsfloksins í Suðuroy:

Ørskapurin í áttati árunum

Veðhaldini eru gjørd effektiv.

Rokningin er komin, og nú skal gjaldast.

Øll eru samd um, at hetta ongantíð eigur at verða endurtikið, og at tað frá politiskari síðu eigur at verða ansað væl eftir, at slíkt ikki hendir aftur.

Men hvat, politikararnir hoppa nú við báðum beinum í sama díkið.

Allar framtíðar loysnir verða bygdar á eina komandi oljuvinnu, sum skal fíggja nærum alt, sum verður lovað í hesum tíðum, nú val stendur fyri durum.

Sjálvandi er olja í føroysku undirgrundini, men nær oljuvinnan fer at verða so lønandi, at vit fáa nóg mikið av peningi í landskassan til at stabilisera samfelagið aftur, tað verða bert gitingar.

Valstríðið hjá Javnaðarflokkinum móti Sambandsflokkinum líkist ikki sannleikanum; tað hevur onki við veruleikan at gera, tá tað verður sagt, at Sambandsflokkurin fer at skerja lønir niður við lóg. Tað at minka um kostnaðarstøðið er ikki tað sama sum at seta lønirnar niður. Lønir kunnu ikki bara setast niður so uttan víðari; tann samráðingarrættin eiga fakfeløgini og arbeiðsgevarafeløgini og ikki politikararnir, tað átti í hvussu so er Javnaðarflokkurin at vitað, hann sum hevur kannað sær verkamannastættin.

Lønin, reallønin, er longu farin niður, orsakað av teimum nógvu avgjøldunum og eykaskattum, sum hetta seinasta landsstýrið hevur lagt á Føroya fólk. Kann tað løna seg at arbeiða, tað er ein spurningur, tú hoyrir dag og dagliga.

Lønmóttakarin fær sína lønaruppgerð, og vísir henda, at lítið og onki er eftir til tað vanliga í húsarhaldinum; sum sagt áður, meirvirðisgjald saman við tí høga skattinum og øll hesi eyka, eyka, eyka gjøldini eru um at taka arbeiðshugin frá fólkinum.

Er tað nakað at siga til, at tey eru í døpurhuga, um tey nú skulu verða verandi, ella bara flyta av landinum. Broyting má koma í, so henda gongdin heldur uppat, og hvussu hetta skal gerast, hetta er ein uppgáva, sum Sambandsflokkurin vil av álvara taka upp til viðgerðar, so vit fáa loyst hesa truplu støðu. Ein fólkaflyting sum henda má ikki halda fram, hon tekur grundarlagið undan samfelag okkara.

Sambandsflokkurin vil, um hann fær møguleikar til tess, fáa hesa stóru fólkaflyting at halda uppat, og møguleikarnar fær hann við at tú og tíni seta kross við lista B.

Gott val.

Terje Jacobsen,
800 Tvøroyri.

SOFUS STRØM, valevni Sambandsfloksins í Suðuroy:

Tað sigur hann nú....

Ikki eiti á heiður, ið mær verður vístur í Sosialinum nr. 119. At teir veruliga hava gjørt sær ómak at leita eini 14 ár aftur í tíðina eftir grein, sum eg tá skrivaði til kommunuvalið hetta árið. Taki hetta sum heiður sum mótvalevni, uttan at biðja um tað, fáa valgrein prentaða í hesum av tykkum høgt metta blað. - Tøkk fyri...

Hví munnu teir prenta slíka grein? Vita teir ikki, hvat teir skulu skriva um? Ella eru teir heilt í villareiði?

Tá eg las mína grein aftur, komu orðini hjá Rasmus Effersøe fram fyri meg:

Elt ikki altíð, sum fyri
er slóðað.
sjálvbjargin fer yvir land,
yvir hav,
maður skal smíða sær
eydnuna góða
við teimum evnum, sum
skaparin gav.

Varð hugsað um hetta, mundi tá kreppan ikki verið minni í dag?

Tað hevur verið sermerkt fyri fólkið her á staðnum, at tá, tá kreppur og trupluleikar eru, ikki fellur í fátt, men brýtur upp um armar og fer til verka. Ein dygd, sum javnaðarmenn als onga æru eiga í, – men fólkið sjálvt.

Tú sært her skip, trolarar og bátar, sum einstaklingar, feløg og onnur eiga. Jú, so sanniliga er tað teimum at takka fyri, at vit her á staðnum ikki hava merkt so mikið til kreppuna í landinum, sum onnur pláss hava merkt hana, – og ikki javnaðarmonnum.

Hetta fer Sambandsflokkurin at verja um. Hann vil vera við til at tryggja og betra hesar karmar og til at verja borg. Hann fer at stuðla øllum fyritaksemi, sum hann veit vil koma frameftir.

Tann ræðumynd, sum verður trúttað í tykkum av javnaðarmonnunum, hon er ógrundað. Hon er bert fyri at fjala yvir egið máttloysi.

Vel tí Sambandsflokkin, og tú fært at síggja.

Sofus Strøm.

TÓRUNN ANDREASSEN, valevni Sambandsfloksins í Suðurstreymoy:

Oljuævintýr? - Oljutrot!

Skelkandi at hoyra valevnir niðri á Vaglinum seinasta leygardag. Í rama álvara at billa okkum inn, at vit um 2-4 ár fáa flóðaldur av olju, og koma at standa uppundir miðju í peningi, so villini dansurin um gullkálvin kann halda áfram. Og eg sum helt, at fiskur hevur verið álit okkara. Men nú skal veiðimynstrið broytast til gullfiskaveiði (smámeskað trol?).

Um tit hødu lisið eitt sindur av tí, ið Søren Kierkegaard hevur skrivað, høvdu tit vitað, at dagurin í gjár er farin, og kemur ongantíð aftur. Dagurin í morgin er ikki komin, men dagurin í dag er til, og hann er kaldur hjá mongum pensjónistum, ið ikki hava oyra at keypa dýra oljudropan fyri.

Hevði eg ikki havt mína lýggju innisjóstúku (kimono), hevði eg vegna kulda ikki kunna fest penn á blað.

Oljuavgjaldið saman við mvg-num hevur so fullkomiliga forpestað lív pensjónistanna. Vit skulu hava loyvi til at liva so toluliga, og ikki doyggja í kulda. Uppskotið um oljuavgjaldið er sera illa umhugsað, og hurlað ígjøgnum løgarmaskinuna, uttan at hugsa um avleiðingarnar. Tey sum hava ráð at gjalda, eiga at gjalda, men tað eigur at lata seg gera, administrativt, at taka pensjónistarnar burturúr, um vilji er til tess.

Eisini eiga telefon-, útvarps- og sjónvarpsgjøld at lagast eftir pensjónunum; tað er rúkandi galið, at ein stórur partur av borgarum, ið hava arbeitt fyri seg, skulu missa alt samband við umverðina. Hetta letur seg eisini gera, um hugflog og vilji er til tess.

Fyri at venda aftur til oljuna. Tey multinationalu oljufeløgini hava ikki kenslur, tey beina fyri øllum, sum standa teimum í vegin, ja, tey hava sogar brúkt drápsmannalið til at fremja síni áhugamál.

Hví eru teir nasjonalu so bangnir fyri navninum A. P. Møller? Handa gamla undirlutakenslan, at danir hava høgvar, horn og hala, rúka av svávul og svidnaroyki, sum um teir vóru næstringar hins grábeinta; lat tað fara.

Tann stóri vandin við oljuvinnuni kemur at verða árinið á mentanina okkara. Vit kunnu fúka sum fólk, og tað skjótt. Tí vil eg heita á allar mentamenn: Brýnið knív og spjót. Tá heidningarnir fara at ganga upp á skipið, høggið á svíran við hvassari øks.

Tórunn Andreassen,
skipskokkur, Tórshavn.

Sandoyggin í miðdepilin:

Sambandsflokkurin fær annan tingmannin í Sandoynni hesaferð

Hevði Sambandsflokkurin fingið 12 atkvøður frá hinum flokkunum í 1978, var tingmaðurin vísur

Sandoyggin er illa farin seinastu 4 árini. Man skuldi ikki trúð, at vit hava havt 2 løgtingsmenn, sum báðir hava sitið í samgongu við avgerandi atkvøðunum.

Her má broyting koma í.

Allar veljarakanningar spáa Sambandsflokkinum stóra framgongd. - Sambandsflokkurin hevur møguleika til at fáa løgtingsmannin fyri Sandoynna hesaferð.

Í 1978 var Sambandsflokkurin nær við at fáa mannin. Fekk Sambandsflokkurin 12 atkvøður aftrat frá hvørjum av hinum flokkunum, hevði maðurin verið vísur.

Allir hinir stóru flokkarnir hava roynt seg í Sandoynni. Javnaðarflokkurin, Fólkaflokkurin og Tjóðveldisflokkurin.

Hesir flokkar hava enntá skiftst um at sitið við ræðið seinastu árini við avgerandi atkvøðunum í løgtinginum. Kortini rættu teir ikki hond frá síðu fyri at hjálpa Sandoynni.

Hví ikki royna Sambandsflokkin hesaferð?

Ein atkvøða til Sambandsflokkin gevur størri ávirkan. Ein atkvøða til ein av teimum smáu flokkunum er burturspilt.

Sambandsflokkurin vil skapa neyðugu fyritreytirnar fyri, at tú fært at fáa Sandoynna aftur í gongd.

Jákup Fróði Djurhuus.

Noreg fær sømdir í ES

Gro Harlem Brundtland forsætisráðharri metir um og greiðir frá samráðingarúrslitinum

Atlit er tikið til Noreg á samráðingunum við Europasamveldið. Tá norski forsætisráðharrin nú í vár legði fyri Stórtingið úrslitið av samráðingunum við ES, legði hon stóran dent á týdningin av norðurlendska samarbeiðinum í mun til hini londini í Europeiska Felagsskapinum.

Gro Harlem Brundtland forsætisráðharri

Gro Harlem Brundtland strikaði undir tey úrslit, Noreg hevði fingið, og í longu røðu síni gjøgnumgekk hon sera ítøkiligt avtaluna viðvíkjandi teimum trimum fyri Noreg týdningarmestu økini:

1) tilfeingið av olju og gassi í undirgrundini
2) framtíðina hjá fiskivinnuni
3) staðfesting landbúnaðarins í regionalu menningini.

Nýggi veruleikin í samarbeiðnum í ES

Danski útvarpsmaðurin Henning Schmaltz Jørgensen hevur fyri Dimmalætting gjørt henda samandrátt av tí, ið Gro Harlem Brundtland forsætisráðharri segði í Stórtinginum:

- Norges udgangspunkt i forhandlingerne med EU var ikke at kræve varige undtagelser fra EUs regler. Vi har i forhandlingerne haft et mere ambitiøst mål, – nemlig at arbejde for at Norges specielle forhold bliver en del af EU, - og ikke en undtagelse.

Sammen med de andre nordiske lande har vi arbejdet for at samarbejdet i Eu også giver plads til den nye virkelighed som Norden bringer med sig...

Vi måtte finde løsninger inden for rammerne af EUs regler og på samme grundlag som resten af Europa – ikke uden for, – som en undtagelse. Vi har mødt forståelse for vore vitale behov, sagde statsministeren.

Suveræn ret til energiressourcerne

Norge har en særstilling som producent af olie og gas i Europa, og i forhandlingerne var det derfor vort mål, sagde hun videre, at sikre at den nationale værdi, som ressourcerne af olie og gas udgør, også i fremtiden forvaltes i Norge.

EUs krav om en licensordning blev afvist, og der blev indgået en aftale om at Norge har »suverænitet og suveræne rettigheder« til ressourcerne.

Aftalen slår også fast at Norge alene har retten til at forvalte ressourcerne. Det er os som fortsat skal fastlægge både udforskningsog udvindingspolitikken og produktionsniveauet.

Det er også Norge som selv bestemmer skatter og afgifter. Det fastslås ligeledes at staten bevarer sine interesser i at deltage i produktionsvirksomheden igennem Statoil, og at det udelukkende er et nationalt anliggende, sagde Gro Harlem Brundtland.

Godt resultat på fiskeriområdet

Statsministeren sagde at forhandlingerne om fiskerispørgsmålene havde været hårde, men vi fik et godt resultat også på dette område med et trygt og sikkert grundlag og på muligheder for fiskerinationen Norge.

Vi har

- sikret vore rettigheder til fiskeressourcerne
- fået sikkerhed for at vores administration af de nordlige farvande bliver videreført og
- at vi får toldfri adgang for fisk og fiskeprodukter til hele EUs marked med 350 millioner mennesker.

De fiskerirettigheder vi har i dag skal videreføres. Der er enighed med EU om at føre en stabil fiskeripolitik. Det betyder, enkelt sagt, at vi sikrer vor ejendomsret til vor andel af fiskeressourcerne.

Norske fiskere får ikke konkurrence på deres fiskebanker. Ingen andre får i fremtiden ret til fiske hvor Norge i dag har rettighederne. Vi vil som hidtil eje over 95 pct. af vor andel af torsken i nord. Det er derfor udelukket at spaniere eller andre kan komme ind og true ressourcegrundlaget for norske fiskere.

EUs fiskeripolitik en anden end i 1992

EUs fiskeripolitik er en anden end i 1992, oplyste den norske statsminister. Vi har fået garanti for at EU vil videreføre sin politik og forbeholde fiskere inden for 12 sømiles zonen for kyststatens egne fiskere.

Vi har desuden fået en tilfredsstillende sikkerhed for at dette også vil gælde efter år 2002, når EUs fiskeripolitik igen skal til behandling, og vi ved fra kontakter med de andre lande, at de er indstillet på at videreføre dette system.

I virkeligheden bliver det sådan at Norge vil få afgørende indflydelse på fiskeripolitikken nord for den 62. breddegrad og kan sikre norsk kompetance når det gælder den tekniske kontrol, biologi og forvaltning af bestanden.

Piratfiskere får problemer med afsætningen

Der er opnået enighed om et samarbejde for at forhindre uautoriseret fiskeri på de bestande som Norge og EU skal forvalte, og der vil blive taget skridt til at forhindre at fangster, som tages uden om kvoter og fiskeriaftaler, bliver ilandført i EU.

Dette betyder at eventuelle piratfiskere i smuthullet eller i farvandene uden for de 200 mil mellem Norge og Island vil få store problemer med at få afsat deres fangster. Norge og EU bliver allierede i kampen imod ulovligt fiskeri.

Støtte fra EUs strukturfonde

I forhandlingerne mellem EU og Norge har man behandlet landbrugspolitikken og den regionale politik samlet. Hermed har Norge opnået at der tages særlige hensyn til distrikterne og de afsides liggende områder af landet.

EU har udviklet nye former for støtte, så at spredt beboelse i sig selv er grundlag for få støtte. De fire nordligste fylker har fået højeste prioritet i EUs fælles regionalpolitik og kan fortsat få national støtte.

Den norske regering har haft det mål at bevare et robust landbrug i alle dele af landet, og arbejdet for at sikre at norsk landbrug kan finde sin plads inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik.

Der er udviklet et nyt støttesystem for de nordlige landbrugsområder, som omfatter hele Nordnorge og store dele af det sydlige Norge. 85 pct. af de norske landbrugsarealer vil blive betragtet som vanskeligt stillede produktionsområder.

Den norske statsminister oplyste endelig, at Svalbard ikke bliver en del af EU, men bevarer sin særlige status og frihandelsaftale for handel med kul.

STUDENTARNIR Í 1954. Fyri 40 árum síðani vóru bert 10 »pisur« klaktar í Føroyum. Tær eru f.v.: Maria Mohr Olsen, Tvøroyri, Maud Brimheim, Klaksvík, Rakul Sivertsen, Tórshavn, Maria Sivertsen, Gjógv, Kári Dalsgarð Petersen, Sørvági, Regin Thomsen, Tórshavn, Sólbjørn Jacobsen, Fuglafirði, Ólavur Gaard, Klaksvík, Jóannes Petersen, Funningi og Ólavur Clementsen, Sandi.